

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. V. Accommodissimam tempori praxim benè moriendi, in articulo mortis
esse, bonorum operum recordari, & ad laetitiam mentem componere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

S. V.

Accommodissimam tempori praxim bene moriendi esse, in articulo mortis bonorum operum recordari, & ad lætitiã mentem componere.

27. **A**Tque ex his ad alia quæ obiiciebantur, complananda, gradum facio. Non videbatur enim ita ex re morientis esse, lætam bonorum operum memoriã aduocare, & gestientem animum morti obiicere; quin potius deceat, eo in conflictu animos deiicere, & in pœnitudinem commissorum criminum ferio componere: ad hoc saltem, viros sanctissimos omni studio esse enifos. Nescio sanè cur Sanctorum virorum mihi prouoluantur in hanc rem exempla, cum nemo vnus contra me afferatur & ego Sanctissimi Hilarionis pro me factum teneam. An nesciuit is quæ demum morientis deberet esse legitima constitutio, qui septuaginta annis tam religiosè viuendo, septuaginta etiam annis artem bene moriendi didicit? Atqui senex sanctissimus, viræ à se bene actæ recordatur; annos diuino obsequio impensos exactè enumerat, & quidem jam jam moriturus. Fiduciam & spem alimentum animarum virtutem amantium, operum commemoratione in se vir Sanctus excitat: cur igitur bonorum operum memoria, quasi si morti minùs conueniat, suggillatur? Certè cum a mortis sibi ab Isaiã denuntiata articulo, non multum abesset pius rex Ezechias, vti factæ testantur litteræ, orauit ad Dominum, & dixit, *Obsecro Domine, memento queso quomodo ambulauerim coram te in veritate & corde perfecto, & quod bonum est in oculis tuis fecerim.* En vt antea actæ vitæ opera in computum deducat Ezechias. Neque adeo narratio hæc Deo displicuit, vt audire meruerit, *Audiui orationem tuam.* Audi nunc D. Hieronymum hanc Ezechia fiduciam deprædicantem. *Iturus ad Dominum, inquit, narrat opera sua, quomodo ambulauerit coram Deo in veritate. Felix Conscientia, que tempore afflictionis, bonorum operum recordatur, vt scilicet operum fiducia, & remunerationis expectatione obarmata, è difficultatibus, à naturâ objectis feliciter eluctetur.* Quod quidem, si vllò vnquam tempore est conueniens,

D. Hilarion bonorum in morte memoriam excitauit.

Item pius Rex Ezechias.

Isaia. 38. v. 3.

v. 5.

D. Hieron. in hunc loc. Isaia.

niens, sanè illo est necessarium, cùm durissimum natura insul-
tum patitur.

Tamen inquires, quamvis sancta sit lætitia, quam in mortis
momento Conscientia, bonorum operum recordatione, morienti 28.
impertit; tempori videtur accommodatius, vt peccata præterita,
quantumuis etiam Confessione condonata, in memoriam redu-
cantur: hâc enim imbuta mens, in plures pœnitentiæ actus pro-
rumpet enixius, & commissâ piacula plenius expiabit. Bona est
omnino, quæ objectioni ratio prætenditur. Respondeo tamen,

*Lata animi
affectio est
expeditior
ad excitan-
dos actus
Amoris.*

nihil admodum euincere. Etenim an aliâ de causâ tristem il-
lam constitutionem animi commendas tu, quàm vt per dolori-
ficos pœnitentiæ actus, peccata magis eluantur? Hæc ipsa causa
est inquis. Atqui meminisse oportuit, non Contritionis tan-
tùm aut Pœnitentiæ formalis actibus, quos fateor doloris esse
plenos; sed & Amori, cujus jucunda semper est affectio, pec-
cata omnia condonari, etiamsi singula non reuocentur in me-
moriam prout Tract. 12. num. 37. à me est explicatum. Quod
cùm ita sit; an quisquam mihi negauerit, alacriorem longè esse
animum, lætis & spe plenis cogitationibus erectum, & proinde
ad excitandos amoris actus magis expeditum; quàm dum præte-
ritorum scelerum memoriâ, aut Dei districto iudicio, pœnisque
infernî objectis, planè contrahitur, imo & deiicitur?

Rursus, veram contritionem ex Amore Dei ortum ducere o-
stensum est Tractatu. 12. n. 20. & sequentibus. Amor autem 29.
cùm longè facilius, & verò etiam impensius inter læta prorumpat;
sanè sibi aptissimè consulit Conscientia, cogitationes ad-
uocando quæ mentem extendant, eaque nuntiando quæ gaudium
afferant; quàm si tristitiæ materiam obuoluendo, animum deiiciat,
aut saltem ita contrahat, vt nisi molestè, in præstantif-
simos actus possit exurgere. Lætis autem nuntiis delibuta mens,
quàm prompta est, quàm alacris, vt eximios actus excitet, Deo-
que gratissimos! *Primò* enim grati animi eximias notas dat pro-
tot acceptis à Deo beneficiis, quorum effecta, si vmquam aliàs,
jam sanè impensius experitur. Grati autem, primum & fere
præcipuum est, beneficia lætè excipere & vultu hilari. *Secundò*
solidissimam in se fiduciam excitat, totamque se Christi miseri-
cordiæ libens committit; vtpote quæ suauissimis plena volupta-
tibus, æternas in mortali corpore incipit delibare: futurarum
enim,

*Actus à
moriente
præcipuè
exercendi.*

enim, præsentis deliciæ pignus sunt. *Tertio* non potest non amore prorsus eximio Sponsum complecti, quæ ab eo tam tenera amoris signa percipit: tenera inquam mentis gaudia, quibus in agone constitutam, ne forte deficiat, identidem reficit & consolatur. Atque hæc omnia, à Conscientiâ, bonæ mentis sunt solatia.

30. Hisce autem ritè perceptis, quæro ego nunc tandem, quid homini quem Conscientia bona comitatur & defendit, magnopere in mortis articulo pertimescendum sit? An forte mors ipsa, naturæ terror? Nihil sanè in morte est horridum prout §. 1. ostendimus, quàm quòd malè actam vitam, malè terminet. Atqui præteritorum securitatem præstat Conscientia; authenticas innocentia litteras secum fert, item meritorum omnium commentarios, & thesauros legitimè obsignatos in cælum defert. Cur itaque mortem timeat, quæ tantas opes saluas & incolumes patriæ laribus jam jam asseret, isthic nullo vñquam tempore, aut casu deperendas? An Dæmonem fortasse exhorreat, quem eo temporis articulo omnem mouere lapidem aiunt, vt in ipso patriæ conspectu feliciter progredientem retardet, & nescio quibus suggestionibus interpellat? Verùm, quid mihi veterator mendacissimus facile imposuerit aut persuaserit, qui Conscientia meæ nitor testimonio? An præterita scelera importunus obiiciet? Obiiciat sane; & quam obsecro nisi gaudendi materiam dabit, cum ea mihi per summam Dei misericordiam, Conscientia testetur penitus esse condonata? An diffidentiam quantumuis exiguam ingeret; cum, proposito totius vitæ curriculo, Conscientia mihi testis sit, quàm impensas gratias mihi præstiterit bonus Deus, toties tamen offensus à me? Et hunc ego credam, in ipso rei bene gerendæ postremo articulo mihi defuturum, cuius benignam manum toto vitæ tempore mihi singulari curâ adfuisse Conscientia clarè demonstrat? Apage sis cum putidis tuis clamoribus insulse Dæmon. Alias ego voces audio, vti fiduciâ, ita & deliciis plenissimas. Hæ mihi morienti præstantissimum sunt viaticum: has audio, iis inhæreo, his vitam omnem securissimè committo. Conscientia meæ, hæ voces sunt; in his agnosco Deum.

31. Eia inquit anima: fatis viximus: ascendamus tandem in optatam patriam, vbi bene nobis æternum sit. Tu quidem in mor-

Concluditur nihil Conscientia bona confidenti timendum, nec a morte,

nec à Dæmone.

Conscientia ista voces,

tali corpore constituta, partes tuas egisti benè; obseruasti me sedulo, nusquam meos es reuerita: nunc ego te defendam, & causam tuam propugnabo. Ad rationes exacti temporis reddendas, à Christo Iudice euocamur: ne metue, partes hæ meæ sunt; fideiussorem me opposui; tu quiesce: fidem dedi, fidem soluam. Deponamus interim hoc corpus, ô Anima, & terræ mandetur vile depositum. Putrescat sanè: exiguæ rei, jactura est facilis. Erit aliquando tempus, quò ex cineribus tandem emerget misera caro, & nobis nouo astringetur amplexu; voluptatum quibus in antecessum fruitura es tu, futura tandem complex, quæ miseriarum, quas toto vitæ itinere sustinuimus, consors fuit. Vale itaque hæcenus amica caro; valere jam exesa membra; vale quisquis adhuc mortalis es. Nostra res peracta est bene; tu tuam cura. Hæc valedicentis corpori suo Conscientiæ, sunt tenera suspiria; hæc Conscientiæ suæ fidentis animæ festiua sunt gaudia.

Morientia
festiua sus-
piria &
sunt plena.

O magne mortis vitæque arbiter, ô quando hæc erunt! ô 32.
quando dissolvente sese naturæ machinâ, Deum meum aspiciam,
& in charissimos Redemptoris mei complexus aduolabo? Etenim
unam petii à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domi- pf. 26.
ni omnibus diebus vitæ meæ. Ut videam voluptatem Domini, & v. 4. 5.
uisitem templum eius. Tanta certè est mihi à Conscientiæ testi-
monio oborta fiducia, vt credam visurum me bona Domini in ter- v. 19.
râ viuentium. Crede ô anima; sed vt Conscientiæ tutò possis
in morte fidere, Conscientiam imprimis, dum in corpore viuus,
obserua. Interim *expecta Dominum, viriliter age, & confortetur* v. 14.
cor tuum, & sustine Dominum. Tandem cum D. Bernardi sen-
tentiâ omnia à me dicta confirmante finem facio. *Bona Con-* D. Bern.
scientia, inquit, secura erit, cum corpus morietur: secura, cum ani- de inte-
ma coram Deo presentabitur: secura, cum utrumque in die iudicij, riori do-
ante tribunal terrifici Iudicis statuetur. Future beatitudinis non mo. c. 23.
est utilius remedium, nec certius testimonium bonâ Conscientiâ.

TRACTA-